

בית המישפט החמיץ הזמנות גדוזה לשפר את מעמדה של ישראל בעולם

החלטת בית-המישפט-הגבוה צדק, שדחתה את עתירת שלושת גורשי הר-חברון, הנחיתה מכה יספת על מעמדה של ישראל בי

ולים מישפטיים שהורים עם שר וליים פוליטיים, בלי כל אפשרות הפריד ביניהם. פרקליטי שני הדיים עירבבו אף הם נימות אלה. תוצאות הדיון היו כמעט נתונות ראש, כאשר התברר ההרכב הדי של בית-המישפט. בשמיעה ראשונה ישבו על כס-המישפט שופטים חיים כהן, אהרון ברק ודסה בן-עתן. היה ברור שהחלטות ניים מהם — כהן וברק — גורים לקבלת עתירתם של המגור-ים. בן-עתן לא גילתה, אף ברמז, ז עמדתה.

ההפתח הדיון העיקרי השתנה זרכב. נשיא-בית-המישפט-העליון, של לנדוי, השתמש בסמכותו ורצה לעיור את ראשות-ההרכב, שלצידו מכהנים חיים כהן ויצחק זן. בכל מהלך הדיון היה ברור זיים כהן נוטה לקבלת העתירה, מפני שהגירוש בוצע בצורה לתי-החוקית בעליל, ואילו יצחק זן, בעל ההשקפה הדתית, נוטה זנותה. ההכרעה היתה על כן די לנדוי — ואין ספק כי דבר היה נהיר לו כשהרכיב הרכב זה. במהלך הדיון גילה לנדוי את זתן הכרתו רבות. הוא קיבל מנם את הטענה שצורת הגירוש זה בלתי-חוקית, אך יחד עם זה היה ברור שהוא מושפע בי-דה מכרעת מהמבאות מהעיתוי ז הערבית, שכלול להתפרש על הדברים, כדברי הסתה נגד ראל. דרושה מומחיות רבה בי-ינים ערביים כדי להעריך נכונה באות מסוג אלה בעתונים אנטי-ראלים קיצוניים, הרגילים לבר ז מובאות ולשים אותן בפי כל שיות בינלאומית וערבית עוברת-זח.

לזין ספק כי משה לנדוי שפט על מצפונה, בכנות האופיינית לו אך הנזק שבהחלטתו למדינת-אל עולה בהרבה על החלטה זת.

מדיניות

ית הקאים

לולא היה אש"ף קיים, היו צריכים להמציא אותו, התלוצץ הדיפלומט הישראלי

ימרה ישנה, שנולדה עוד בי-קום המדינה, אומרת כי "הינות הערבית היא הנשק הי-שלונו".

שבוע התאמתה תורה זו מהי הפעם — במועצת הבטחון, ה בהתגובה על חוקיירושלים. ראפאת המושיע. מדינות-זפה הכינו הצעת-החלטה, ש-ידה מאין כמה את הצמרת ינינה בירושלים. היא היתה, זרה, מתונה: קריאה לכל הדיות להוציא את שגרירותיהן שלים.

זלת החלטה כזאת היתה נור-הכשר מוסרי חדי-משמע ל-זת כמו הולנדי והקהיליה הי-נקיאת ללכת בדרכי אורוג וונסואלה, שכבר הוציאו א-

ח"כ רבין להגן מימין, לתקוף משמאל

מנחם בגין. לפני כמה שבועות האשים את המערך בכך שהוא מתכוון למסור את "יהודה ושומרון" לידי האוייב ולהקים "מדינה עראפאתית בלב ארץ-ישראל". העילה: מצע המערך, המדבר על "פשרה טריטוריאלית" בין ישראל והמלך חוסיין. לטענת בגין — שהיא סבירה למדי — כל שטח אשר יימסר לחוסיין, סופו לעבור במוקדם או במאוחר לידי העם הפלסטיני, בהנהגת אש"ף.

כונתו האינטראטגית של בגין: להסיח את הדעת מן השטח הכל-כלי ההכרתי, שם נחל הליכוד תבוסה מוחצת, ולרכז את מערכת הבחירות סביב עניין השטחים הי-מוחזקים, תוך ניצול מירבי של האינסטינקטים הלאומניים הפרימיטיביים של ישראל הראשונה והשנייה.

סוף העולם. שימעון פרס אינו איסטראטג, אלא רק טאקטיקן. הוא נענה ליוזמת בגין, שהיב מילחמה שורה בשדה-הקרב שנבר חר על-ידי בגין. טוען פרס נגד בגין: לא "הי פשרה הטריטוריאלית" של המערך תביא להקמת מדינה פלסטי-נית, אלא דווקא ה"אוטונומיה" ש-מציע בגין. ז ומוכרח להוביל, במקום יו במאוחר, לביצוע מדינה פלסטינית בכל הגדה המערבית, לפי קוויהגבול של יוני 1967, וביכללה ירושלים המזויר-חית.

שגרירותיהן. הדבר לא היה מתפרש עוד ככניעה לגפט הערבי, אלא כהיענות לגיטימית לדרישת הרוב המוחץ באו"ם. רק כוח אחד יכול היה להציל את ממשלת-ישראל מביזיון כזה, שהיה מגלה לכל אורה בישראל את הטימטום המחריר שבקבלת הצעת-החוק של גאולה כהן על ידי הליכוד והמערך. כוח זה היה נתון בידי יאסר עראפאת.

אינטרס — של מי? אש"ף ובעלי-בריתו התנגדו להחלטה הי-אירופית. היא נראתה להם מתור-נה מדי. הם הציעו חתמה החלטה שקראה להטלת עיצומים על ישר-אל.

היה בטוח מראש שהחלטה כזו זאת תיתקל בוטו אמריקאי, ועל כן לא תתקבל על-ידי המועצה. גם אש"ף הבין זאת היטב. אם כן, מדוע הציע אותה? ההסבר הסביר ביותר: כדי לעשות סוכה לכרית-המועצות, שהיא כיום מעצמת-העל היחידה התומכת באש"ף. מוסקבה מעוניינת במצב שבו תטיל ארצות-הברית וטו על החלטה הנתמכת על-ידי רוב העולם. הדבר בליט את בדידותה של וושינגטון באו"ם. האינטרס הסובייטי ברור. פחות ברור איזה אינטרס יש לאש"ף בדיון שיסתיים באייקבלת החל-טה. וישתן הכשר להמשך קיומן של השגרירויות בירושלים.

תיאטרון אבסורד. במשך הי-שבוע נוצר מצב שגבל בהצגה של תיאטרון אבסורד. ישראל עשי-תה את הכל כדי שההצעה האירופית ה"מתונה" תיגנו, וכדי ש-תוצע דווקא ההצעה ה"קיצונית" של אש"ף. בפועל נוצר שיתוף-פעולה מלא בין ישראל ואש"ף. כרגיל, עזרו הקיצונים משני הצדדים זה לזה.

ממשלת ישראל לא נואשה גם מהאפשרות שהאמריקאים יטילו וטו בשעת הצורך, על הצעת ההחלטה האירופית. הבחירות הי-אמריקאיות קרובות, וגיימי קאר-טר אינו יכול להרשות לעצמו להרגיז גם בוחר יהודי אחד. אך איך יכולה ארצות-הברית להטיל וטו על הצעה של בעלות-הברית הקרובות ביותר?

גם משום-כך היתה ממשלת-ישי-אל מעוניינת בניצחון אש"ף. לולא היה אש"ף קיים, היו צרי-כים להמציא אותו. התלוצץ דיפ-לומט ישראלי צעיר.

מיפלגות

האיסטראטגיה

של רבין

הרמטכ"ל יש ששת הימים מציע איסטראטגיה ברורה למערך: לא להשיב מידחמה

הבחירות לכנסת עדיין רחוקות, אך האיסטראטגיה של הכוחות הי-עיקריים כבר מתבהרת. עיראשון שגילה את קלפיו היה

הימים קבע תפיסה ברורה: מיגרי ננה גמורה באגף הימני, מיתקפה באגף השמאלי.

רבין מציע, למעשה, שלא לעי-נות כלל לבגין בעניין השטחים המוחזקים, אלא לחזור בעקשנות על "ארבעה הלאומים", שלגביהם קיימת הסכמה גמורה בין הליכוד והמערך: לא מדינה פלסטינית, לא משא-ומתן עם אש"ף, לא נסיגה לגבולות יוני 1967, לא חלוקה מחודש של ירושלים.

רבין רמז כי אל לו למערך להרבות בדברים על "פשרה טרי-טוריאלית" או על כל נושא אחר שבו נבדל המערך, כביכול, מה-ליכוד.

לעומת זאת מציע רבין לרכז את כל מילחמת-הבחירות של המערך בעניינים סוציאליים וכלכליים, ש-בהם חשופה ממשלת-הליכוד שן מציע רבין להכותה שוק על ירך. קערה על פיה. אם תתקבל הצעה זו, תעמוד לפני הציבור הבחירה בין שני כוחות, שאין כימעט הבדל ביניהם בעניינים הי-מכריעים את גורל המדינה. המא-בק יתנהל על תוספת-היוקר ושי-עור האינפלציה.

אולם בגין יודע כי זוהי סכנה חמורה. הוא יעשה את הכל כדי להפוך קערה זו על פיה.

מחתרת

הקנוניה

הם התכוונו לפוצץ מיסגרים. הם גנבו לשם כך חומרי-נפץ. אך התביעה מנעה את השיפת הפרשה

הורי הנאשמים פרצו בקריאותי-גיל. כמה מהם הזילו דמעות של שימחה. גם הנאשמים עצמם זרחו מאושר, התחבקו עם קרוביהם וידידיהם.

אי זו סצנה רגילה, כאשר נאשמים במישפט מורשעים בזין ונשלחים לכלא. אבל לממ"ק (ממ-לא-מקום קצין) משה בן-אריה ול-טוראי משה לייבוזיץ היו הרבה סיבות לעלוז ולשמות. הראשון נדון ל-19 חודשי מאסר, השני ל-13 חודשים. רק לדמוקרטיה הישראלית היה זה יום שצוב.

הנשק שנמצא על הגג להודות באחד, לגנוז השני

שערורייה מישפטית. שני הי-ייליים הם הנאשמים שגנבו מצת-ל את הנשק שהוטמן על-ידם על גג ישיבת-הכותל בירושלים. גילוי מצבור זה גרם לאחת הסנסציות הגדולות של השנה (העולם הזה 2232, 2228).

עם הגילוי סברו רבים כי הנה התגלה החוט הראשון של מחתרת מסוכנת. הדבר קרה סמוך לנסיגת-ההרצה, שבהם איבדו את רג-י-

ליהם ראשי-העיריות של שכם ורמאללה.

עלולים להצית ג'יהאד כלל-מוסי-למי נגד מדינת-ישראל, כפועל ולא רק בדיבורים.

לכן ציפו הכל בקוצר-רוח לעי-ריכת המישפט. שם, כך האמינו רבים, תתברר האמת. סוף-סוף ייוודע לציבור, באופן מוסמך, אי-לו מחתרות קיימות בישראל, מה היו כוונותיהן.

כל זה לא קרה. באחד המעשים התמהוים והמחרידים ביותר של השנה, עשתה התביעה קנוניה עם הנאשמים. הללו הודו בגניבת ה-נשק והתחמושת, והתביעה ויתרה על סעיף-האישום שעל פיו נאשמו השניים ב"קשירת קשר" — עביר-רה אשר בירורה היה חושף את הצדדים הפוליטיים של הפרשה. עיסקות כאלה הן שכיחות בי-מישפטים רגילים. אך במישפט כזה, בעל אופי ציבורי כך חשוב, היא מהווה שערורייה. אין מנוס מן המסקנה כי התביעה הצבאית קיבלה הוראה פוליטית לעשות את הכל כדי למנוע את חשיפת הדברים.

פיצוץ מיסגרים. מה שהתי-גלה בכתב-האישום עצמו, ובעודי-יות המעטות שהושמיו לגבי הי-עונש, די בו כדי להצביע על הכיוון אשר טוטשט.

בכתב-האישום נאמר, בין הש-אר: השניים גנבו את הנשק, תוך זיוף והתחזות כקצינים, מיד אחרי ההתנקשות בחברון, שבה נהרגו חיילי ישיבת-ההסדר בפתח בית הדסה.

השניים לקחו מהבונקר 120 ק"ג חומרי-נפץ (טי-אן-טי), 150 מטרים של פתיל רועם, 15 רי-מונים, 14 רימוני-רובה, ארגז של תחמושת לרובי-סלר, הרשימה מעידה על הכוונה לפוצץ בניינים גדולים.

הנאשמים הודו בעת החקיר-רה בכונתם לפוצץ מיסגרים ו-מוסדות-ציבור בגדה המערבית, וגם מוסדות מוסיונריים בישראל. התביעה לא פירטה אילו מיסגדים היו מועמדים לפיצוץ.

הורי הנאשמים העידו כי הי-שניים פעלו "מתוך מניעים אידי-יולוגיים" ומתוך "אהבת ארץ-ישראל", שלוש מילים אלה — "אהבת ארץ-ישראל" — הפכו לי-אחרונה סיסמת-ההיכר של הימין הקיצוני-קיצוני, ונראה כי לא רק הבנים, אלא גם ההורים שייכים לחוגים אלה.

הם העידו כי שניים מהרוגי חברון היה ירדים אישיים של הנאשמים. יש להגיה, על כן, שהם היו שייכים לאותו האירגון. לא נאמר מי מבין ההרוגים היו ירדיי השניים, ואם הם כללו את אלי חזאב, האמריקאי-המתגיייר ש-היה פעיל מרכזי בתנועתו הטרורי-ריסטית של הרב כהנא. על כל פנים, יש כאן כיוון חשוב לחקירה. סניגורם של השניים היה — ולא במקרה — ח"כ רוני מילוא, גם הוא איש הימין הקיצוני-הקיי-צוני, בשטח-ההפקר שבין חרות וגוש-אמונים. הוא הסביר כי רוב הציבור סבר שיש "לעשות משי-הו" אחרי ההתנקשות בחברון — הגדרה שיכלה להתאים יפה למי-בצעו ההתנקשויות בראשי-העיר-ריות.

פסקהדין ניתן ימים מעטים בלבד אחרי שמנחם בגין דחה בי-התרגשות את האשמות כאילו נתן הוראה שלא לנהל את חקיר-רה נגד המתנקשים בראשי-הערים בכל האמצעים הדרושים. הנאשמים יכלו לשמוח. לפי הי-נסיין בעבר לגבי חיילים שביצעו או תיכננו מעשי-טרור נגד עיר-בים, יכלו לקוות למאסר נוח, עם הרבה חופשות. בתנאים מועדפים — ולהשיחור מוקדם —